

MUSEUMS ✂ AVISEN

Nr. 1

Januar 1983

4. årg.

INDHOLD:

De lokalhistoriske arkiver

Nørbølling Mølle

Esbjerg Museums arbejde i området
i 1982 - udgravningerne i Hovborg,
Vittrup, Bække og Foldingbro

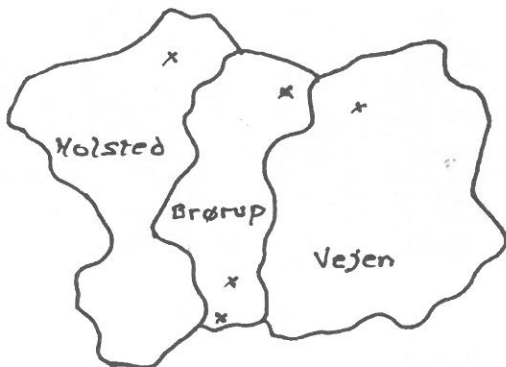
Meddelelser fra

bygningsgruppen

tekstilgruppen

arkæologigruppen

Arrangementer



DE LOKALHISTORISKE ARKIVER

HOLSTED

LOKALHISTORISK ARKIV FOR HOLSTED KOMMUNE

Administrationsbygningen, Højmarksvej 20, 6670 Holsted.
Åbningstid: onsdage kl. 16.00 - 17.30. Tlf. 39 20 66.
Leder: Chr. Carstensen. Tlf. 39 22 59.

Arrangementer i Hovborg og Stenderup i februar og marts.
Tidspunkterne vil blive bekendtgjort i Holsted Ugeblad.

Formaliseret samarbejde med
AASTRUP SOGNEARKIV, der ledes af Olga Pedersen,
Boldingvej 16, 6752 Glejbjerg. Tlf. 19 82 80.

BRØRUP

HISTORISK ARKIV FOR BRØRUP OG OMEGN

Brørup Bibliotek, Stadionvej 4, 6650 Brørup.
Åbningstid: torsdage kl. 15 - 17. Tlf. 38 18 78
Leder: Holger Nielsen. Tlf. 38 22 15.

VEJEN

LOKALHISTORISK ARKIV FOR VEJEN KOMMUNE

Museumspladsen - Østergade 2, 6600 Vejen.
Åbningstid: mandag - torsdag, kl. 9 - 15.
Onsdag lukkes først 17.30. Tlf. 36 35 99.
Leder: J.Wilh.Rasmussen.

Arkivet har fast udstillingslokale.

For tiden følgende emner:
Jernbaner i Vejen området,
Grænsetrafik,
Et vejkryds i Vejen,
Børn i Vejen.

Afdelinger i Andst, Gesten, Malt og Veerst-Bække sogne.

MØLLER

I tiårene omkring århundredskiftet hørte møllerne med til det danske landskab. Et eller andet sted i horisonten kunne man næsten altid få øje på den firvingede silhouet. Også her på egen var der mange møller. I de tre stationsbyer og i de mindre samfund - Føvling, Gammelby, Malt osv.

Nu er bondemølleriets tid længst forbi. Hist og her udpeges en tomt. De færreste møller har fået sig et otium som stubmøllen fra Brørup Korsvej, der i 1930 blev flyttet til Den gamle By i Århus.

Møllen blev et stykke kulturhistorie. Landmændene mødtes her - ikke blot for at få malet foderkorn, men også boghvede, byg og rug til husholdningen. Det sidste hørte op efter første ver-

denskrig. Så købtes mel og gryn i brugsen og hos købmanden.

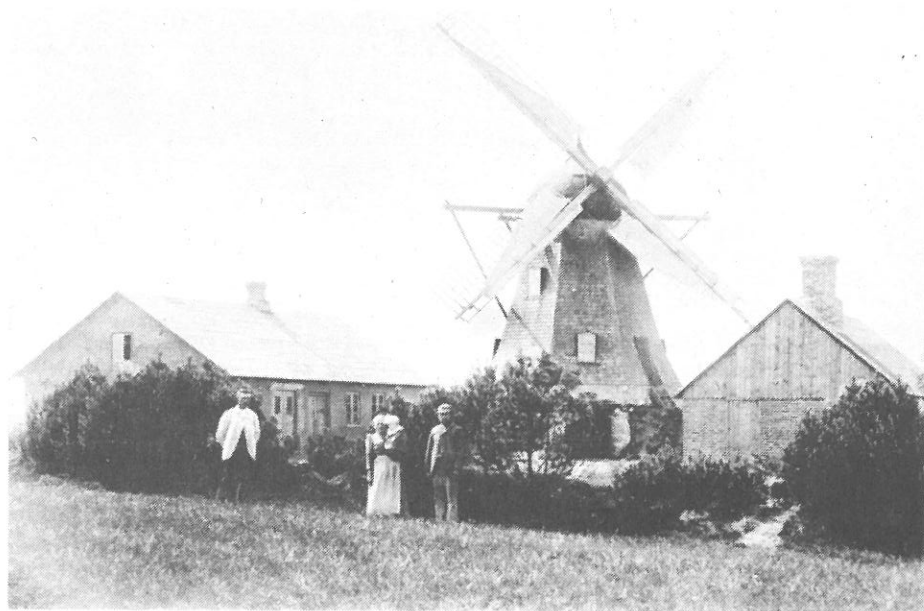
På modstående side ses et par billeder fra Brøruparkivet.

Øverst Hønborggård (nu Foldingbrovej 53), mølleren Chr. Christensens hjem. Han blev født 1867. I 1892 byggede han Nørølling Mølle, der ses på det nederste billede. Her drev han bondemølleri i omtrent 40 år. I stuehusets østende var der en kort tid, inden brugsen kom, købmandshandel. Også et bageri hørte til møllen.

Da møllevirksomheden omkring 1930 hørte op, blev der gjort enkelte forsøg på at bevare møllen. De førte dog ikke til noget, og i juli 1957 blev møllen brækket ned af Falck i Brørup.



Hønborggård omkr. 1900.
I midten møllerens forældre, Peder og Mette Katrine Christensen.



Nørbølling Mølle omkr. 1900.
Møller Chr. Christensen og hans hustru Lene med deres søn
Peder på armen.

ESBJERG MUSEUMS ARBEJDE I HOLSTED - BRØRUP - VEJEN OMRADET

Pr. 1. januar 1983 er ansvaret for varetagelsen af naturfredningslovens §49 flyttet fra Fredningsstyrelsens Fortidsmindeforvaltning til Rigsantikvaren.

Nævnte paragraf sikrer, at jord- og anlægsarbejde kan standses, såfremt der findes bopladser, grave, gravpladser eller andre jordfaste fortidsminder, ligesom der gives ret til adgang til steder, hvor der foretages jordarbejder, og hvor der kan formodes at fremkomme fund under arbejdet. I praksis er det museerne, der varetager lovens indhold, men det endelige ansvar ligger - som ovenfor nævnt - hos Rigsantikvaren, og det er sjældent, at jordarbejde standses. Idag arbejder vi i langt højere grad med det begreb, der kaldes forebyggende §49 virksomhed, hvilket betyder, at museerne i det område, hvor der skal foretages et anlægsarbejde, forud har haft mulighed for at rekonoscere og foretage de nødvendige undersøgelser.

Samarbejdsaftaler, der sikrer en sådan sagsbehandling, giver en smidig arbejdsgang for såvel anlægsmyndigheden som for det enkelte museum, idet arbejdet nøje kan planlægges af begge parter. Flere museer og amtsmuseumsråd har da også - i nogen udstrækning - aftaler med offentlige myndigheder, såsom kommuner og amter. Endnu flere aftaler vil forhåbentlig blive indgået i de kommende år.

I sammenhæng med overflytningen af ansvarsområdet, er amtsmuseumsrådene anmodet om at formidle, at de enkelte amter geografisk er arkæologisk dækket. Med andre ord skal de kommuner, der ikke har et museum med fastansat arkæolog, dækkes af et andet museum, der opfylder nævnte betingelser. Dette har i praksis været tilfældet i Ribe amt i de senere år, idet Ribe amts Museumsråd i 1978 foretog en planlægning, der havde det sigte, at de enkelte museer naturligt skulle varetage deres traditio-

nelle geografiske arbejdsområder, men samtidig skulle søge at arbejde med deres specialer i andre områder i det omfang, der måtte være behov for det. På denne baggrund har Esbjerg Museum igennem de senere år foretaget arkæologiske rekonosceringer og udgravninger i Holsted, Brørup og Vejen kommuner, dog med undtagelse af Føvling sogn, der hører under Den antikvariske Samling i Ribe. Ligeledes har Esbjerg Museum foretaget et stigende antal besigtigelser i Grundsted og Billund kommuner.

Esbjerg Museum har endnu ikke påbegyndt systematiske rekonosceringer i det meget store område, som Holsted, Brørup og Vejen kommuner dækker, men søger i stedet at opnå et tættere samarbejde med såvel museumsforeningen som områdets mange amatørarkæologer. Det sidstnævnte samarbejde har i 1982 blandt andet ført til en prøveudgravning af en urnegravplads ved Foldingbro (se nedenfor). Endvidere er der foretaget en lang række besigtigelser i forbindelse med ansøgninger om råstofudvindinger, anlægsarbejder samt efter henviselse fra beboerne i området.

Det er naturligvis alles ønske, at der indenfor en overskuelig fremtid må komme et museum i Holsted - Brørup - Vejen området - med en faglig leder, der vil kunne varetage de nævnte interesser her. Det er væsentligt, at fundene bliver udstillet i det område, hvor de hører til, ligesom den nære kontakt mellem museum og befolkning er af stor betydning. Men indtil da vil Esbjerg Museum i videst mulig omfang søge at dække området og besvare de henvendelser, vi til stadighed får.

På denne baggrund har Esbjerg Museum i 1982 deltaget i et af de største og mest omfattende arkæologiske projekter med udgangspunkt i forebyggende §49 virksomhed. Efter aftale i Ribe amts Museumsråd har museet foretaget alle arkæologiske undersø-

Oversigt over de udgravninger, der er foretaget i forbindelse med naturgasprojektet i Ribe amt, og som næsten alle er nævnt i teksten.



Firkant symboliserer en boplads.
 Cirkel en grav eller gravplads.

gelser i Ribe amt i forbindelse med nedlægningen af naturgasledningen og olieledningen. Arbejdet har formet sig som et samarbejde mellem Fredningsstyrelsen og Esbjerg Museum, hvor Fredningsstyrelsen har foretaget rekognosceringer og prøvegravninger på de to strækninger, mens museet har udført samtlige udgravninger. En enkelt undtagelse er undersøgelsen af en boplads ved Veerst, som Vejle Museum foretog efter aftale og som Steen Hvass tidligere har beskrevet i dette blad.

Hovedparten af udgravningerne har været undersøgelse af jernalderboplads, og i det område, der her beskrives, drejer det sig om to: en ved Hovborg og en ved Bække. Desuden er der ligeledes i området undersøgt en enkelt gravhøj ved Vittrup. Det er i det hele taget specielt for strækningerne i Ribe amt, at der - i forhold til det øvrige land - har været forholdsvis få udgravninger i denne forbindelse, men at de til gengæld har været forholdsvis omfattende. Den største undersøgelse, museet har foretaget i den forbindelse, har været af en jernalderboplads ved Skonager i Helle kommune, hvor der blev undersøgt 14.500 kvadratmeter, og denne er, efter Fredningsstyrelsens udsagn, den største enkelte gravning i hele projektet.

Følgende oversigter over udgravningerne omfatter kun de, som er foretaget i Holsted, Brørup og Vejen kommuner. Bække, Hovborg og Vittrup i forbindelse med naturgasledningen, og Faldingbro som en prøveudgravning. De enkelte oversigter er yderst skematiske, idet materialet endnu ikke er bearbejdet, og beretninger er under udarbejdelse.

Det skal endvidere tilføjes, at det billede, man før har haft af de enkelte jernalderboplads, er begrænset, idet der kun er foretaget undersøgelse af et 30 m bredt bælte, der hvor naturgasledningen kommer til at ligge, og hvor det dermed forbundne jordarbejde kommer til at foregå. På de bedste og mest lovende af pladserne vil vi muligvis vende til-

bage og foretage undersøgelser, der kan give yderligere oplysninger om pladsernes størrelse, udbredelse og bevaringsgrad. Men ved undersøgelserne har vi opnået et fornyet kendskab til jernalderlandsbyernes placering i den østlige del af Ribe amt, hvor der udover de store undersøgelser i Vorbasse kun har været foretaget få undersøgelser i de senere år.

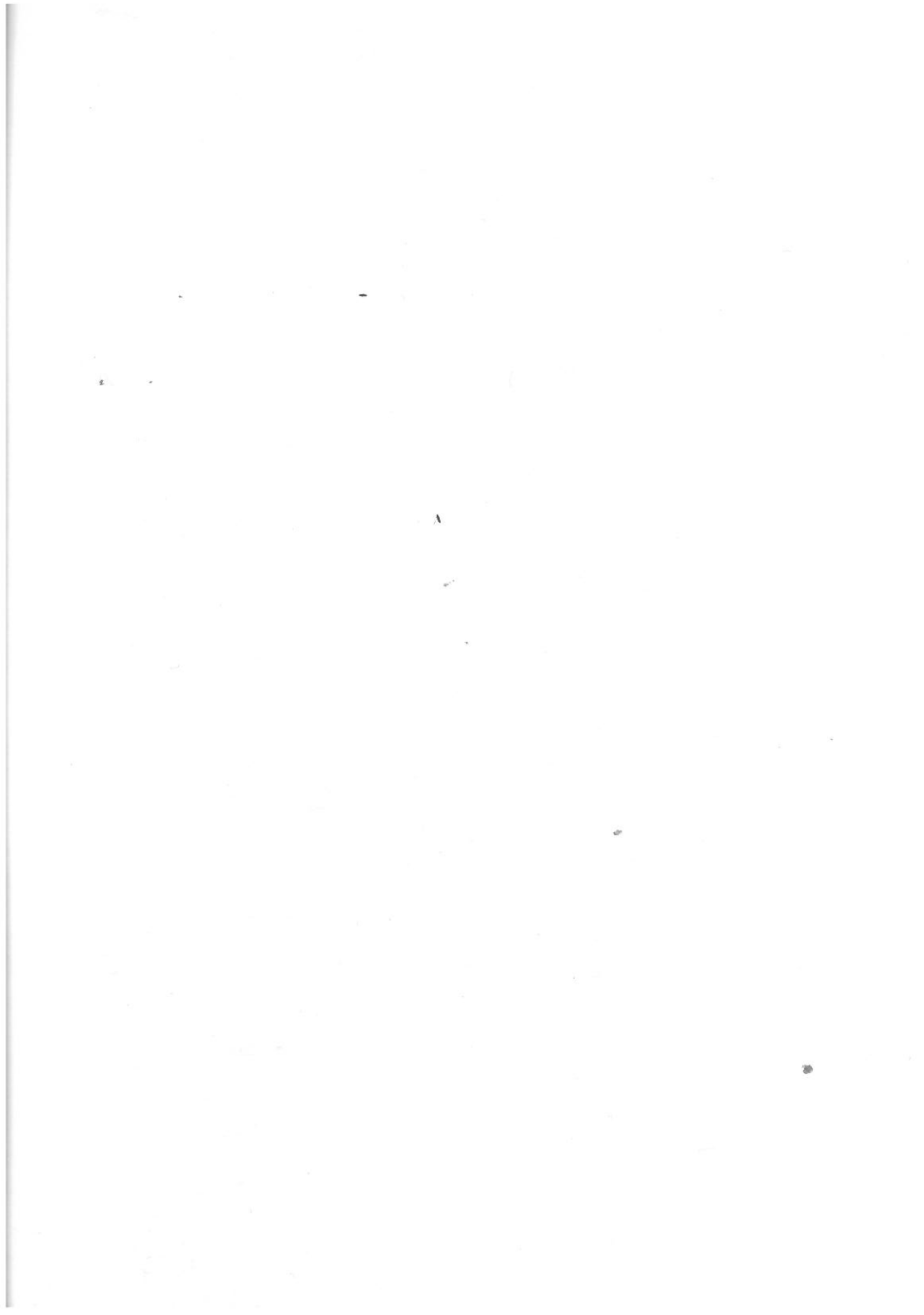
HOVBORG

I forbindelse med naturgasprojektet undersøgte Esbjerg Museum 6.000 kvadratmeter af en boplads fra yngre jernalder ved Hovborg.

Pladsen fandtes nedenfor en markant bakke op til et højere liggende plateau og lå i kanten af en let skrånende flade mod Holme Å ca 500 m længere mod nord.

Der blev konstateret bopladrester over ca. 200 m i gastraceets længde, der løb omtrent øst/vest, og især på den centrale del af dette fandtes mange bebyggelsesspor. Der har på stedet været bebyggelse over en længere periode, idet der fandtes 5-7 bebyggelsesfaser. Hver fase er karakteriseret ved et langhus, men det var ikke muligt at få længderne af disse huse, idet de alle gik ind under en markvej.

Et andet sted på pladsen, hvor forholdene er knap så komplicerede, var det muligt at få et billede af langhusene. Der var i et tilfælde tale om et ca. 37 m langt og 5½ m bredt hus med staldel og bevaret ildsted. I dette hus var der også to faser, idet både vægdele og tagbærende stolper var udsiftet. Langhuset dannede en del af et gårdsanlæg, idet der udenom fandtes et tilhørende hegn i to faser. Hegnet bestod af enkeltstolper, der sad temmeligt tæt og var ikke forsynet med støttestolper. Langhuset lå indenfor hegn. På pladsen fandtes også en række andre husformer, bl.a. et ca. 10x4½ m stort hus med tagbærende stolper og regelmæssige sider og gavle. Huset havde samme længderetning som langhusene og lå ikke i forbindelse med et hegn. En anden hustype består af mindre huse



- 6-10 m uden tagbærende stolper, men med dybt nedgravede væghuller. Der blev endvidere konstateret grubehuse på pladsen.

Grubehuse er små nedgravede ofte cirkulære huse, ca. 4-5 m i tværmål, der har været forsynet med et tag, eksempelvis et sadeltag. Husene anses ofte for at have været anvendt til værksteder, særligt i forbindelse med landsbyerne, hvor man næsten aldrig finder ildsted i dem, hvilket er tilfældet i vikingetidens tidlige bysamfund.

Der blev endvidere fundet en meget stor samling affaldsgruber, hvorfra en stor del af det store lerkarmateriale stammer. Der har været foretaget jernudvinding på pladsen, hvilket er dokumenteret gennem rester af slaggegruber. Slaggerne er affaldsproduktet, efter at selve jernudvindingen er færdiggjort.

BÆKKE

Umiddelbart NV for Bække by blev der i efteråret 1982 udgravet en del af en jernalderboplads og et langhus fra tidlig middelalder. Middelalderhuset havde buede langvægge og meget kraftige væghuller med diameter på 0,8 - 1 m. Huset var 22 m langt og 6,5 m bredt. Det havde ingen indre tagbærende stolper på nær i syd, hvor der i en afstand af 3 m fra gavlen fandtes en skillevæg i kraftig konstruktion. Der blev endvidere fundet et 5,5 m langt hus i forlængelse af langhuset. Dette lå i VNV og 4 m fra langhuset.

Udover dette middelalderhus fandtes som nævnt en jernalderboplads fra yngre romersk jernalder, nærmere betegnet omkring 3. årh. Der blev konstateret fire langhuse og to mindre huse.



Udgravningen i Bække

Til tre af langhusene fandtes hegn, der løb udenom langhusene, som lå frit i gårdsanlægget. I et tilfælde var der dog et ekstra hegn med dobbeltstolper ved et af langhusene, men ellers var hegne enkeltstolpehegn og uden støttestolper.

Et enkelt langhus havde to faser, hvoraf stolpehullerne i husets ene fase var fyldt med trækul, hvilket tyder på, at huset er brændt. Hegnet til dette langhus indeholdt også to faser. Det ene af de fire gårdsanlæg var ganske imponerende med et ca. 50 m langt hus. I huset fandtes flere forskellige rum - både boligdel, stald og vel en art lo i den modsatte ende af boligdelen.

Mellem de enkelte huse og hegn er der ingen overlappning på nær enkelte i gårdsanlægget med to faser. Det antages, at gårdsanlæggene er samtidige og repræsenterer en kortvarig bebyggelse - vel højst 20-30 år. At bebyggelsen er kort og anlagt på "jomfruelig" jord, ses også af de få fund, som er fremkommet og det lille antal gruber og lignende, som blev fundet. Der blev dog fundet to slaggegruber samt rester af et grubehus.

VITTRUP

I forbindelse med naturgasledningen blev der undersøgt en overpløjet gravhøj hos gårdejer Andreas Bruun.

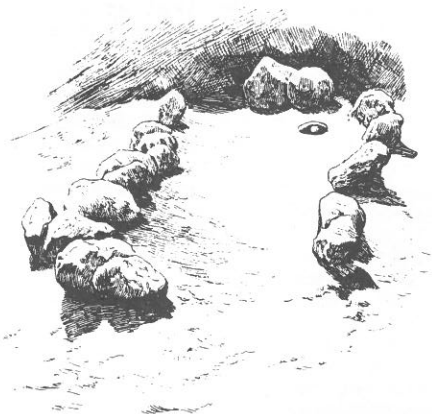
Højen indeholdt en oval nedgravning og har indeholdt to grave i forskelligt niveau. Den øverste grav var tom og kan således ikke dateres nærmere, idet det var en simpel jordgrav uden nogen form for konstruktion bearet.

Den nederste var anlagt på bunden af ovenfor nævnte ovale nedgravning. Graven var opbygget af en stenramme, hvor sten, der var op til 40 cm store, ofte lå i to lag. Bunden af graven var belagt med en brolægning af små granit- og flintsten.

I graven blev der fundet en kæde af 8 forholdsvis store ravperler, samt en af de velkendte stridsøkser fra yngre stenalder

enkeltgravskultur. Bemærkelsesværdigt er det, at stridsøksen allerede ved nedlæggelsen har været knækket.

Rammegrave kendes i et pænt antal fra området. Alene i Lindknud sogn er der nedgravet et større antal. Allerede i 1892 undersøgte adjunkt H. Lasxen fra Den antikvariske Samling i Ribe



Eksempel på grav med stenramme fra Enkeltgravskulturen

en række høje og fandt flere rammegrave, og allerede få år efter foretager andre museumsfolk udgravninger af et dusin høje i Vittrup og finder ved denne lejlighed endnu flere rammegrave. Efterfølgende undersøgelser i vort århundrede har givet tilsvarende resultater.

FOLDINGBRO

I dagene 13.-15. november blev der foretaget en prøvegravning på en gravplads fra begyndelsen af ældre jernalder. På marken var der opsamlet større mængder af skår, hvilket var - som tidligere nævnt - årsag til anmeldelsen. Skårene blev især opsamlet på et ca. 100x100 m stort område - en lavere bakke på kanten til Kongeåen.

Ved hjælp af en gravemaskine blev der udgravet fire grøfter,

med en bredde på ca. 5 m, med det formål at konstatere bevaringsgraden af gravpladsen.

I tre af grøfterne blev der fundet grave, som alle var konstrueret som mindre gruber med urner, der indeholdt brændte ben og enkelte oldsager. Omkring hver urne har der været en ringgrøft, med en radius på ca. 3 m. Det tyder på, at der har været små lave høje over gravene, og fænomenet som sådant kaldes tuegrave. Denne gravplads ser ud til at være forholdsvis lille, men der kendes eksempler som Årupgårdgravpladsen mellem Ribe og Gram, hvor der blev undersøgt omkring 1500 grave af lignende art i begyndelsen af 70'erne.

Der blev i Foldingbro undersøgt fem gravanlæg, idet disse blev udvalgt for at give et billede af bevaringsforholdene. Disse varierede en del, idet fire af urnerne var gået itu, en enkelt på bakketoppen var næsten helt ødelagt, men indeholdt alligevel en jernnål og brændte ben. En anden var knap så ødelagt, idet ca. halvdelen var be-

varet og her fandtes en lågsten. En tredje var meget fragmentarisk, men indeholdt alligevel en jernnål. En grav var fjernet i nyere tid.

Den bedst bevarede grav indeholdt en uforstyrret urne, der dog enkelte steder var trykket ind. I urnen fandtes et låg, der var gået i stykker. Dette lå på bunden af urnen, som ikke indeholdt større mængder brændte ben. Indenfor ringgrøften til nævnte urne fandtes endnu en grube. Denne blev ikke undersøgt.

I alt blev der fundet dele af lidt over ti ringgrøfter med tilhørende grave, men ingen blev tolt afdækket.

Michael Lauenborg.

Den 1. marts holder foreningen generalforsamling på Skibelund Efterskole.

Her vil Michael Lauenborg fortælle om udgravningerne og vise lysbilleder derfra.

Michael Lauenborg er museumsinspektør i Esbjerg og sekretær i Amtsmuseumsrådet.



Urne fra
gravpladsen
i
Foldingbro

GRUNDTVIG I VOR TID

Atter i år indbyder egnsmuseumsforeningen til møde på Kongeåkroen i Foldingbro på afstemningsdagen den 10. februar.

For to år siden viste lektor Verner Bruhn, Esbjerg, Bukdahl-filmen "Langs en gammel grænse" fra 1947. Amtsskolekonsulent Witt-Hansen talte.

Sidste år fortalte Richard Andersen, Askov, om Sønderjylland mellem Kongeå og Ejder.

I år er det Grundtvigs 200-års fødselsdag. Det markeres på mange måder landet over.

Grundtvig har aldrig været her på egnen, så der er intet besøg at fortælle om. Men hvad der er mere vigtigt: han har sagt noget afgørende om, hvad det er at være menneske og at være det i Danmark, og hvad Danmarks historie er. Grundtvig kalder mennesket et guddommeligt eksperiment. At livet lykkes, og at et lands historie ikke ender i en tragedie, er aldrig givet på forhånd. Her skal kæmpes. Også med sig selv må man slås. Men at livet er kampen værd, var Grundtvig ikke i tvivl om. Ellers havde han næppe skrevet sine sange. - "Den har aldrig levet, som klog på det er blevet, han først ej havde kær."

Om Grundtvigs syn på folkelighed og historie taler forstander Hans Henningsen, Askov Højskole, på Kongeåkroen den 10. februar.



Postkort fra Foldingbro, begyndelsen af århundredet.

Flagene er tegnet på. Forrest den danske og den tyske toldbetjent. Bagerst danske grænsegendarmere i deres blå uniformer. Yderst til højre grænsepælen med den tyske ørn. Da den blev sat op i 1864, sagde en Foldingbromand til den tyske vagt: "Er I no osse begyndt o handl mæ Fowl?"

ARBEJDSGRUPPERNE

BYGNINGSGRUPPEN



Har i for.m. Vejen kommunes debatoplæg til kommuneplanen afholdt en række møder, der har resulteret i fremsendelse af et forslag til registrering af husenes nuværende tilstand i området Nørregade - Thomsensvej - Østerallé - Rosengade. Registreringen er opdelt i 3 grupper:

- a. Huse med det oprindelige tag og de oprindelige vinduer.
- b. Huse med "nye forkerte vinduer", men med det oprindelige tag.
- c. Huse med "nyt forkert tag" og "nye forkerte vinduer".

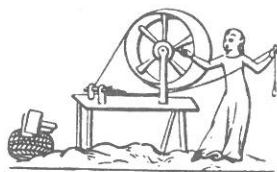
Til vor overraskelse er der i det valgte område mange huse, der er placeret i a) og en stor del, der er placeret i b), mens der ikke er så mange huse, der er placeret i c). Dette er grunden til, at gruppen snarest vil i gang med udarbejdelse af en registrant for området.

Gruppen har ligeledes fremsendt tegninger med forslag til ændringer af facaden på Vejen andelsmejeri for på denne måde at skabe interesse for denne bygnings bevarelse.

I løbet af februar-marts vil gruppen besøge "Stenbrøgd" i Brørup, der er en kendt Holdensen gård, som nu er færdigrestaureret.

Ledere: Niels Fjord og Rudi Lynggaard.

TEKSTILGRUPPEN



Gruppen fortsætter med indsamling af oplysninger om Jenny la Cour. Fra museumstjenesten i Viborg har vi indkøbt kasser og syrefrit papir, så vi nu kan opbevare de tekstiler, museumsforeningen har fået foræret, på betryggende vis. Vi er fortsat interesseret i at høre fra folk, der har kendt den første væveskole.

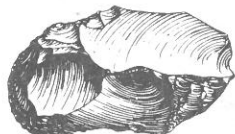
Uddrag af interview med Margrethe Hjortkær, Vejen:

"...Vi begyndte kl. 8 om morgenen. Først fik eleverne morgenmad, så var der morgensang. Det var så hyggeligt og veltilrettelagt, alt hvad frk. la Cour foretog sig. - Vi satte forskelligt på vævene, inden eleverne kom, så hver elev kunne gå fra den ene væv til den anden. Alle nybegynderne vævede et prøvestykke på samme opbinding. Væven kunne bindes om, så vi fik prøvet 5 slags vævninger..."

Leder: Inge Bjørn.

Inge, Jytte og Kirsten

ARKEOLOGIGRUPPEN



Arkæologgruppen har i løbet af 1982 under tilsyn af Ole Faber, Varde Museum, gravet 4 steder: Langeskov - muligvis interimistisk brørlægning omkring et kildevæld. Revsing - Affaldsgrube fra førromersk jernalder, flere hundrede potteskår. Nyby - ikke oldtid, men en stendynge af yngre dato. Vejen Vestermark - bebyggelse fra førromersk jernalder, mange potteskår, brørlægning. Arbejdet endnu ikke afsluttet. Et hold elever fra Vejen Gymnasium fik i efteråret lov til at grave her under ledelse af arkæologistuderende Hans Skov.

Nogle af gruppens medlemmer har som tidligere omtalt deltaget i Ribe-projektet i Føvling.

Gruppen fik i 1982 stillet lokaler til rådighed af Vejen kommune i "Merci". Her har man i det nye år haft møde med Michael Lauenborg, Esbjerg Museum, og drøftet og aftalt arbejdet i det kommende halvår: studiekredsarbejde i vinter, i marken til foråret.

Leder: Arne B. Nielsen.

KONGEÅKROEN, FOLDINGBRO
på afstemningsdagen den 10. februar kl. 19.30

GRUNDTVIG I VOR TID

Forstander Hans Henningsen, Askov Højskole,
taler om Grundtvigs syn på folkelighed og historie.

Tag højskolesangbogen med

SKIBELUND EFTERSKOLE
tirsdag den 1. marts kl. 19.30

GENERALFORSAMLING

Dagsorden efter vedtægterne

På valg er Inge Bjørn, Chr. Baastrup Nielsen,
Agner Frandsen og Aage la Cour.

Efter generalforsamlingen lysbilledforedrag
ved museumsinspektør Michael Lauenborg, Esbjerg,
der fortæller om

UDGRAVNINGERNE I 1982 I
HOVBORG, VITTRUP, BÆKKE OG FOLDINGBRO

Motel Eskelund, Brørup
tirsdag den 15. marts kl. 19.30

GAMMELT DANSK SØLV

Lysbilledforedrag

Museumsinspektør Ole Faber, Varde

Efter foredraget er der lejlighed til at få medbragte
sølv-sager bestemt og dateret.

HOLSTED - BRØRUP - VEJEN EGNENS MUSEUMSFØRENING

FORMAND: Johannes Hansen, Søndergade 50, 6650 Brørup, tlf. 38 11 14

KASSERER: Chr. Baastrup Nielsen, Danmarksgade 4, 6600 Vejen, tlf. 36 06 21

MUSEUMSAVISEN: H. og A. Frandsen, Kirkevej 7, Askov 6600 Vejen, tlf. 36 14 97